

ÎN C H E I E R E

19 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Dumitru Mardari

examinând cererea de revizuire declarată de Perdeleanu Sergiu, reprezentat de avocatul Tatar Andrei,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Procuratura Generală în interesele Ministerului Finanțelor, intervenient principal Ministerul Justiției, intervenient accesoriu Agentul Governamental, Guvernul Republicii Moldova împotriva lui Perdeleanu Sergiu privind încasarea sumei în ordine de regres, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 28 iunie 2017 prin care s-a admis recursul declarat de Ministerul Finanțelor, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2017 și hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 octombrie 2016 și s-a pronunțat o nouă hotărâre de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 05 martie 2014, Procurorul General în interesele Ministerului Finanțelor a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Perdeleanu Sergiu, intervenienți accesorii Agentul Governamental, Guvernul Republicii Moldova prin care a solicitat încasarea în ordine de regres de la Sergiu Perdeleanu în contul bugetului de stat a sumei de 502 905,20 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată a menționat că la 17 septembrie 2013, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat decizia de radiere de pe rol a cererii Livădari împotriva Republicii Moldova (nr. 74450/11).

Reclamanții Petru și Vasile Livădari au pretins la Curtea Europeană încălcarea art. 3 Interzicerea torturii” și art. 13 ”Dreptul la un recurs efectiv” din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și a Libertăților Fundamentale.

În acest sens, au menționat că la 5 februarie 2008, în timp ce reclamanții își ispășeau pedepsele în Penitenciarul nr.4 din Cricova au fost maltratați de către Sergiu Perdeleanu, șeful de securitate a închisorii.

La 21 decembrie 2008, Procuratura mun. Chișinău a pornit urmărirea penală împotriva lui Sergiu Perdeleanu pentru acte de tortură (art. 309¹ din Codul penal, în redacția de până la modificările din 21 decembrie 2012).

La 29 octombrie 2008, Judecătoria Militară Chișinău l-a achitat pe Sergiu Perdeleanu, pe motiv că el nu a comis faptele imputabile.

Instanța a respins acțiunile civile ale reclamantilor ca fiind nefondate.

Prin decizia din 28 ianuarie 2009, Curtea de Apel Chișinău a anulat sentința primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, conform căreia inculpatul Sergiu Perdeleanu a fost găsit vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 309¹ din Codul penal, cu încetarea procesului penal, prin aplicarea dispozițiilor art. 55 din Codul penal și liberarea ultimului de răspundere penală, cu aplicarea amenzii contravenționale în mărime de 150 unități convenționale (3000 lei).

La 19 mai 2009, Curtea Supremă de Justiție a casat decizia menționată, iar cauza a fost restituită la rejudecare în aceeași instanță de apel.

Prin decizia din 18 decembrie 2009, Curtea de Apel Chișinău l-a declarat pe Sergiu Perdeleanu vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) din Codul penal, acesta fiind condamnat la 3 ani privațiune de libertate cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, în baza art. 90 din Codul penal.

De asemenea, Sergiu Perdeleanu a fost privat de dreptul de a ocupa anumite funcții de răspundere în cadrul organelor Ministerului Justiției, pe un termen de 3 ani.

Prin decizia irevocabilă din 15 iunie 2010, Curtea Supremă de Justiție a menținut decizia Curții de Apel Chișinău.

Astfel, lui Vasile și Petru Livădari le-a fost lezată drepturile garantate de art. 3 și art. 13 din Convenția.

În acest context, agentul guvernamental a inițiat o procedură de soluționare amiabilă a cauzei.

Potrivit acordului de reglementare amiabile din 30 iulie 2013 și 02 august 2013, Guvernul s-a obligat să achite reclamantului, în termen de trei luni din ziua notificării deciziei adoptate de Curtea Europeană, suma de 14 000 euro pentru fiecare reclamant, în total a achitat suma de 28 000 euro, cu titlul de prejudiciu material și moral, precum costuri și cheltuieli de reprezentare.

La 17 septembrie 2013, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a acceptat declarațiile de reglementare amiabilă și a decis radierea cererii reclamantilor Petru și Vasile Livădari de pe rol, conform art. 37 para. 1 din Convenție.

La 02 ianuarie 2014, Ministerul Finanțelor a transferat lui Vasile Livădari suma de 251 452,60 lei și în contul lui Petru Livădari aceeași sumă de 251 452,60 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 octombrie 2016 cererea de chemare în judecată formulată de Procurorul General în interesele Ministerului Finanțelor, intervenient principal Ministerul Justiției, intervenienți accesorii Agentul Guvernamental, Guvernul Republicii Moldova împotriva Perdeleanu Sergiu privind încasarea în ordine de regres a sumei de 502 905,20 lei, s-a respins ca neîntemeiată.

La 31 octombrie 2016, Procuratura Generală a depus cerere de apel prin care a solicitat casarea hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 octombrie 2016 și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă cererea formulată de

Procuratura Generală, în interesele Ministerului Finanțelor împotriva pîrîtului Perdeleanu Sergiu privind încasarea în ordine de regres a sumei de 502 905, 20 lei.

La 19 ianuarie 2017, Ministerul Finanțelor a depus cerere de apel prin care a solicitat casarea hotărârii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 octombrie 2016 și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2017 s-a respins apelurile declarate de Ministerul Finanțelor și Procuratura Generală și s-a menținut hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 octombrie 2016

La 11 mai 2017, Ministerul Finanțelor a depus cerere de recurs prin care a solicitat casarea hotărârii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 octombrie 2016 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2017 cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Procurorul General în interesele Ministerului Finanțelor să fie admisă integral.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 27 iunie 2018 s-a admis recursul declarat de Ministerul Finanțelor.

S-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2017 și hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 octombrie 2016 și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care:

S-a încasat de la Perdeleanu Sergiu, în beneficiul statului suma de 502 905,20 lei, cu titlu de daună și 15 087,156 lei cu titlu de taxă de stat.

La 04 septembrie 2018, Perdeleanu Sergiu a declarat cerere de revizuire prin care a solicitat casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 28 iunie 2017 cu rejudecarea cauzei.

Cererea de revizuire a fost declarată în temeiul art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 14 noiembrie 2018, s-a respins cererea de revizuire depusă de Perdeleanu Sergiu.

La 9 ianuarie 2020, Perdeleanu Sergiu a declarat cerere de revizuire prin care a solicitat casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 28 iunie 2017 cu rejudecarea cauzei.

În motivarea cererii a indicat că, cererea de recurs din 28 iunie 2017 a fost emisă de un complet de judecată, iar cererea de revizuire cu participarea parțială a judecătorilor care au participat la examinarea cererii de recurs.

Revizuentul a indicat că, temei de revizuire este faptul că, încheierea a fost emisă ilegal.

Revizuirea a fost examinată de aproape același complet de judecată, care a participat la examinarea cererii de recurs.

Curtea Constituțională prin decizia din 7 octombrie 2019 s-a expus asupra drepturilor judecătorilor de a participa la examinarea cererilor de revizuire și a indicat incompatibilitatea participării judecătorului la judecarea succesivă a aceleași cauze, prin participarea la examinarea cererii de revizuire a unui judecător, care a participat la examinarea fondului cauzei, se încalcă prevederile art. 20 și art. 116 din Constituția Republicii Moldova.

Astfel, în opinia revizuentul, acestuia i s-a încălcat un drept garantat de Constituție.

Revizuentul consideră că încheierea din 14 noiembrie 2018 a fost emisă cu încălcarea prevederilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, în sensul că, i s-au încălcat principiile și drepturile fundamentale privind dreptul la un proces echitabil printr-o serie de erori săvârșite de către instanța de revizuire, la examinarea cererii de revizuire.

Ca temei de drept, revizuentul a invocat prevederile art. 499 lit. e¹⁾ din Codul de procedură civilă.

Analizând, argumentele invocate în cererea de revizuire, Colegiul consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă din următoarele motive.

În conformitate cu art. 448 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului.

Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

Potrivit art. 499 lit. e¹⁾ din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că, unul din aspectele fundamentale a supremației legii este principiul securității raporturilor juridice, care instituie, printre altele, în cazul în care instanțele judecătorești au stabilit definitiv o chestiune, hotărârea lor nu ar trebui pusă la îndoială (a se vedea *Brumărescu versus România* [MC], nr. 28342/95, para. 61, CEDO 1999- VII, și *Roșca versus Moldova*, nr. 6267/02, para. 24, 22 martie 2005).

Se impune respectarea principiul *res judicata*. Soluția definitivă a unei instanțe judecătorești nu poate fi repusă în discuție ulterior, procesul soluționat definitiv nu mai poate fi redeschis pentru a se proceda la o nouă examinare a cauzei (CtEDO, *Brumărescu c. României*, 1999, para. 61, *Roșca c. Moldovei*, 2005, para. 24). Acest principiu instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare.

Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat, și simpla eventualitate de existență a două opinii asupra subiectului nu constituie un temei pentru reexaminare.

Ca circumstanță de revizuire revizuitul a invocat faptul emiterii de către Curtea Constituțională a deciziei din 7 octombrie 2019 privind excepția de neconstituționalitate a tezei I de la articolul 33 alin. (3), a tezei a II-a de la articolul

460 alin. (1) și a articolului 463 alin. (1) din Codul de procedură penală. (incompatibilitatea judecătorului la judecarea succesivă a aceleiași cauze penale).

Astfel consideră că, examinarea cererii de revizuire de aproape același complet de judecată, care a participat la examinarea cererii de recurs, este o încălcare a prevederile art. 20 și art. 116 din Constituția Republicii Moldova, fapt constatat prin decizia Curții Constituționale din 7 octombrie 2019.

Instanța de recurs reiterează că, prin hotărârea nr. 106 din 7 octombrie 2019 Curtea Constituțională a menționat că, prin prisma art. 462 alin. (1) din Codul de procedură penală cererile de revizuire care ajung la instanța de revizuire nu le mai pot fi repartizate judecătorilor care s-au pronunțat anterior printr-o hotărâre asupra fondului unei cauze penale a cărei revizuire se cere.

Deci, hotărârea Curții Constituționale din 7 octombrie 2019 se referă strict la cazurile de examinare a cererilor de revizuire din cadrul dreptului penal, care au o modalitate de examinare diferită de materia civilă.

Potrivit art. 14 alin. (1) și (3) din Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție completele de judecată se constituie la începutul fiecărui an de către Președintele Curții Supreme de Justiție, în condițiile art.6¹ din Legea nr.514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească. Completele de judecată se constituie din judecătorii Curții Supreme de Justiție care fac parte din colegiul respectiv.

Schimbarea membrilor completului de judecată se face în cazuri excepționale, în baza unei încheieri motivate a Președintelui Curții Supreme de Justiție și potrivit criteriilor obiective stabilite de regulamentul aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii. Încheierea motivată privind schimbarea membrilor completului de judecată se anexează la materialele dosarului.

Prin dispoziția președintelui Curții Supreme de Justiție nr.149 din 29 decembrie 2017 s-au constituit completele de judecată pentru anul 2018, ulterior fiind modificată și prin alte dispoziții.

Astfel, prin încheierea președintelui Curții Supreme de Justiție din 8 noiembrie 2018 s-au schimbat membrii completului de judecată, constituit prin dispoziția nr.87 din 4 septembrie 2018 în cadrul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ, pentru examinarea cererii de revizuire depusă de Perdeleanu Serghei împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 28 iunie 2017 dat fiind faptul că, judecătorii care au participat la examinarea recursului, și anume Luiza Gafton, Valentina Clevadî la momentul examinării cererii de revizuire nu mai activau în funcția de judecător.

Așadar, schimbarea completului de judecată nu a făcut procesul inechitabil și nu afectat în nici un mod imparțialitatea și obiectivitatea judecătorilor care au participat la examinarea cererii de revizuire.

Decizia Curții Constituționale din 7 octombrie 2019 se referă stric la legalitatea constituirii completelor de judecată la examinarea cererilor de revizuire depuse în cadrul cauzelor penale nicidecum la examinarea cauzelor civile.

La caz, prevederile art. 449 lit. e¹) din Codul de procedură civilă nu este temei de revizuire a deciziei Curții Supreme de Justiție din 28 iunie 2017.

Curtea reiterează faptul că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de articolul 6 § 1 al Convenției, trebuie

interpretat în lumina Preambulului Convenției, care enunță preeminența principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante.

Unul din elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată (pct. 61 cauza Brumărescu c. României CEDO).

Principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat (*res judicata*) (ibidem § 62), ce și constituie principiul executării hotărârilor definitive.

Acest principiu insistă asupra faptului, ca nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri care este definitivă și executorie, chiar în scopul reluării procesului de judecată și o nouă soluționare a cazului.

Competența Curții Supreme este de a corecta lacunele în drept și omisiunile justiției și nici într-un caz de a efectua o reexaminare.

Potrivit par. 64 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 4 din 01 martie 2016 privind excepția de neconstituționalitate a punctului 118 al Art. I din Legea nr. 155 din 5 iulie 2012 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă al Republicii Moldova, conturat astfel, principiul securității juridice presupune ca statul să depună diligențe pentru a putea fi identificate procedurile judiciare conexe și să interzică redeschiderea unor noi proceduri judiciare referitoare la aceeași problemă.

În Hotărârea nr.16 din 25 iunie 2013, Curtea Constituțională a statuat că problema esențială în reglementarea corectă a căilor de atac extraordinare constă în găsirea unor "ipoteze de mijloc", care să împace ambele cerințe, pe de o parte, principiul autorității de lucru judecat și, pe de altă parte, necesitatea pronunțării unei hotărâri judecătorești legale și întemeiate. Așadar, este necesară identificarea unor ipoteze mediane care să asigure respectarea dreptului la un proces echitabil și a principiului securității raporturilor juridice.

În speță, argumentele din cererea de revizuire se referă la dezacordul cu soluția pronunțată de către instanța de recurs și nicidecum nu relevă prin prisma art. 449 Codul de procedură civilă temeuri legale ce ar justifica retractarea unei hotărâri judecătorești rămase irevocabile.

Revizuirea fiind o cale extraordinară de atac, dispozițiile legale care o reglementează sunt de strictă interpretare, astfel că exercitarea ei nu poate avea loc decât în cazurile și condițiile prevăzute în mod expres de lege, respectiv art.449 din Codul de procedură civilă.

Astfel, Colegiul remarcă că admiterea cererii de revizuire, în sensul formulat, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Or, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare a hotărârii contestate, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale.

Cu referire la argumentul revizuiantului privind revizuirea încheierii Curții Supreme de Justiție din 14 noiembrie 2018 Colegiul menționează că, potrivit art. 446 alin. (2) din Codul de procedură civilă încheierile de încetare a procesului conform

art.265 lit. c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art.186¹ pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii.

În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.

Astfel, reieșind din norma menționat supra, revizuirea unei decizii a instanței de recurs se poate cere numai dacă se invocă fondul cauzei, ceea ce înseamnă rejudecarea în fond a cauzei.

Prin urmare, examinarea unei cereri de revizuire, nu denotă examinarea în fond a cauzei și ca urmare, încheierii Curții Supreme de Justiție din 14 noiembrie 2018 nu se supun niciunei căi de atac.

Având în vedere cele expuse supra, cererea de revizuire depusă de Perdeleanu Sergiu urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiului civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge cererea de revizuire depusă de Perdeleanu Sergiu împotriva deciziei din 28 iunie 2017 a Curții Supreme de Justiție.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Dumitru Mardari

19 februaie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Dumitru Mardari

examinând cererea lui Perdeleanu Sergiu, reprezentat de avocatul Tatar Andrei privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 446 alin.(2) din Codul de procedură civilă,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Procuratura Generală în interesele Ministerului Finanțelor, intervenient principal Ministerul Justiției, intervenient accesoriu Agentul Governamental, Guvernul Republicii Moldova împotriva lui Perdeleanu Sergiu privind încasarea sumei în ordine de regres

c o n s t a t ă:

La 05 martie 2014, Procurorul General în interesele Ministerului Finanțelor a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Perdeleanu Sergiu, intervenienți accesorii Agentul Governamental, Guvernul Republicii Moldova prin care a solicitat încasarea în ordine de regres de la Sergiu Perdeleanu în contul bugetului de stat a sumei de 502 905,20 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată a menționat că la 17 septembrie 2013, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat decizia de radiere de pe rol a cererii Livădari împotriva Republicii Moldova (nr. 74450/11).

Reclamanții Petru și Vasile Livădari au pretins la Curtea Europeană încălcarea art. 3 ”Interzicerea torturii” și art. 13 ”Dreptul la un recurs efectiv” din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și a Libertăților Fundamentale.

În acest sens, au menționat că la 5 februarie 2008, în timp ce reclamanții își ispășeau pedepsele în Penitenciarul nr.4 din Cricova au fost maltratați de către Sergiu Perdeleanu, șeful de securitate a închisorii.

La 21 decembrie 2008, Procuratura mun. Chișinău a pornit urmărirea penală împotriva lui Sergiu Perdeleanu pentru acte de tortură (art. 309¹ din Codul penal, în redacția de până la modificările din 21 decembrie 2012).

Judecătoria Militară Chișinău prin sentința din 29 octombrie 2008, l-a achitat pe Sergiu Perdeleanu, pe motiv că el nu a comis faptele imputabile.

Instanța a respins acțiunile civile ale reclamantilor ca fiind nefondate.

Prin decizia din 28 ianuarie 2009, Curtea de Apel Chișinău a anulat sentința primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, conform căreia inculpatul Sergiu Perdeleanu a fost găsit vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 309¹ din Codul penal, cu încetarea procesului penal, prin aplicarea dispozițiilor art. 55 din Codul penal și liberarea ultimului de răspundere penală, cu aplicarea amenzii contravenționale în mărime de 150 unități convenționale (3000 lei).

La 19 mai 2009, Curtea Supremă de Justiție a casat decizia menționată, iar cauza a fost restituită la rejudecare în aceeași instanță de apel.

Prin decizia din 18 decembrie 2009, Curtea de Apel Chișinău l-a declarat pe Sergiu Perdeleanu vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) din Codul penal, acesta fiind condamnat la 3 ani privațiune de libertate cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, în baza art. 90 din Codul penal.

De asemenea, Sergiu Perdeleanu a fost privat de dreptul de a ocupa anumite funcții de răspundere în cadrul organelor Ministerului Justiției, pe un termen de 3 ani.

Prin decizia irevocabilă din 15 iunie 2010, Curtea Supremă de Justiție a menținut decizia Curții de Apel Chișinău.

Astfel, lui Vasile și Petru Livădari le-a fost lezat drepturile garantate de art. 3 și art. 13 din Convenția.

În acest context, agentul guvernamental a inițiat o procedură de soluționare amiabilă a cauzei.

Potrivit acordului de reglementare amiabile din 30 iulie 2013 și 02 august 2013, Guvernul s-a obligat să achite reclamantului, în termen de trei luni din ziua notificării deciziei adoptate de Curtea Europeană, suma de 14 000 euro pentru fiecare reclamant, în total a achitat suma de 28 000 euro, cu titlul de prejudiciu material și moral, precum costuri și cheltuieli de reprezentare.

La 17 septembrie 2013, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a acceptat declarațiile de reglementare amiabilă și a decis radierea cererii reclamantilor Petru și Vasile Livădari de pe rol, conform art. 37 para. 1 din Convenție.

La 02 ianuarie 2014, Ministerul Finanțelor a transferat lui Vasile Livădari suma de 251 452,60 lei și în contul lui Petru Livădari aceeași sumă de 251 452,60 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 octombrie 2016 cererea de chemare în judecată formulată de Procurorul General în interesele Ministerului Finanțelor, intervenient principal Ministerul Justiției, intervenienți accesorii Agentul Guvernamental, Guvernul Republicii Moldova împotriva Perdeleanu Sergiu privind încasarea în ordine de regres a sumei de 502 905,20 lei, s-a respins ca neîntemeiată.

La 31 octombrie 2016, Procuratura Generală a depus cerere de apel prin care a solicitat casarea hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 octombrie 2016 și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă cererea formulată de Procuratura Generală, în interesele Ministerului Finanțelor împotriva pârțului Perdeleanu Sergiu privind încasarea în ordine de regres a sumei de 502 905, 20 lei.

La 19 ianuarie 2017, Ministerul Finanțelor a depus cerere de apel prin care a solicitat casarea hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 octombrie 2016

și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2017 s-a respins apelurile declarate de Ministerul Finanțelor și Procuratura Generală și s-a menținut hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 octombrie 2016

La 11 mai 2017, Ministerul Finanțelor a depus cerere de recurs prin care a solicitat casarea hotărârii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 octombrie 2016 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2017 cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Procurorul General în interesele Ministerului Finanțelor să fie admisă integral.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 27 iunie 2018 s-a admis recursul declarat de Ministerul Finanțelor.

S-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2017 și hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 octombrie 2016 și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care:

S-a încasat de la Perdeleanu Sergiu, în beneficiul statului suma de 502 905,20 lei, cu titlu de daună și 15 087,156 lei cu titlu de taxă de stat.

La 04 septembrie 2018, Perdeleanu Sergiu a declarat cerere de revizuire prin care a solicitat casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 28 iunie 2017 cu rejudecarea cauzei.

Cererea de revizuire a fost declarată în temeiul art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 14 noiembrie 2018, s-a respins cererea de revizuire depusă de Perdeleanu Sergiu.

La 9 ianuarie 2020, Perdeleanu Sergiu a declarat cerere de revizuire prin care a solicitat casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 28 iunie 2017 cu rejudecarea cauzei.

Totodată, revizuentul a depus cerere cu privire la controlul conformității unei legi cu normele constituționale, prin ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 446 alin.(2) din Codul de procedură civilă.

În motivarea cererii a indicat că, analiza pe care o impune controlul de constituționalitate trebuie, în mod necesar, să clarifice situația juridică reglementată prin normele de lege criticate.

Menționează că, în temeiul art.5 din Codul de procedură civilă instanța de revizuire nu este în drept să nu accepte spre examinare cererea de revizuire.

Codul de procedură civilă nu prevede un astfel de drept al instanței.

Nu există o etapă preliminară de examinare a chestiunii de acceptare a cererii de revizuire, astfel că, prin prisma art. 453 din Codul de procedură civilă instanța poate să o admită sau să o respingă.

Pentru a decide asupra acestei chestiuni instanța examinează fondul cererii de revizuire, iar prin examinarea cererii de revizuire, revizuentul consideră că, își realizează dreptul de a ridica excepția de neconstituționalitate.

Examinând cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate a art. 446 alin.(2) din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios

Administrativ al Curții Supreme de Justiție, consideră că aceasta urmează a fi refuzată, din următoarele considerente.

Curtea Constituțională prin hotărârea nr.2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, a menționat că o condiție obligatorie pentru ca instanța de judecată să dispună ridicarea excepției de neconstituționalitate rezidă în verificarea dacă obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art.135 alin.1) lit. a) din Constituție.

Totodată, a hotărât că judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Curtea Supremă de Justiție, nu are în competență de a decide admisibilitatea săsizării, întrucât Curtea Constituțională a constatat că sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza.

O astfel de interpretare asigură principiul constituțional al independenței tuturor judecătorilor în soluționarea cauzelor și supremația Constituției în procesul de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale.

Totuși, aplicând *mutatis mutandis* raționamentele expuse de Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, se reține următoarele.

(1) Obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție:

În conformitate cu articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în speță a art. 446 alin.(2) din Codul de procedură civilă, ține de competența Curții Constituționale.

(2) Excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu.

În speță, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este formulată de către revizuentul Perdeleanu Serghei, reprezentat de avocatul Tatar Andrei în dosarul 2rh-17/20, care se află la examinare în ordine de revizuire la Curtea Supremă de Justiție.

(3) Prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei.

În acest sens, Curtea Constituțională a relevat că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost investită prin articolul 135 alin.(1) lit. g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele legislative și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de pertinența

prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

În acest, sens, Curtea Supremă de Justiție urmează să constate dacă prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei, și dacă sub imperiul acestora s-au născut raporturi juridice care continuă să producă efecte și sunt determinante pentru soluționarea chestiunii.

(4) Nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Colegiul reține că prevederile contestate nu au constituit anterior obiectul controlului constituționalității.

Respectiv, una din condițiile de ridicare a excepției de constituționalitate reprezintă că, obiectul excepției trebuie să facă parte din categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit. a) din Constituție.

Conform art. 135 alin.1) lit. g) din Constituție, Curtea Constituțională urmează a fi sesizată de către Curtea Supremă de Justiție în cazul în care excepția de neconstituționalitate este ridicată în cadrul unui proces aflat pe rolul acestuia.

De asemenea, dispoziția art. 12¹ alin. (5) din Codul de procedură civilă reglementează că, instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Având în vedere însă că obiectul cererii de față îl constituie soluționarea cererii de revizuire Colegiul constată că excepția de neconstituționalitate a art.446 alin.(2) din Codul de procedură civilă, nu are legătură cu soluționarea cauzei în fond, motiv pentru care o va refuza.

Or, reieșind din normele de drept menționate supra, excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată doar atunci când procesul civil se află în examinare pe rolul instanței în ordine de recurs și nici de cum în cadrul examinării unei cereri de revizuire, care este o cale extraordinară de atac, adică după finalizarea procesului de judecare a cauzei.

Deci, având în vedere că nu sunt întrunite condițiile menționate la paragraful 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituția Republicii Moldova, rezultă netemeinicia cererii lui Perdeleanu Serghei privind ridicarea excepției de neconstituționalitate .

În conformitate cu art.12¹alin. (4) și 269-270 din Codul de procedură civilă, hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se refuză cererea depusă de Perdeleanu Sergiu, reprezentat de avocatul Tatar Andrei privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art.446 alin.(2) din Codul de procedură civilă.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Dumitru Mardari